

ชื่อโครงการ การวางระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อ
ปฏิรูปการเรียนรู้ : กรณีศึกษาโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อ ตำบลเกาะใหญ่
อำเภอกระแสดินธุ์ จังหวัดสงขลา.

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์เปรมใจ เอื้ออังกูร และ คณะ

เดือนและปีที่ทำวิจัยเสร็จ ธันวาคม 2547

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ วางระบบติดตาม และ ประเมินผล การพัฒนาครูโรงเรียน
วัดแหลมบ่อท่อในการทำวิจัยในชั้นเรียน เปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้ และ ความคิดเห็น
ของครู ก่อนและหลัง การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ย หลังการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน และศึกษาความพึงพอใจ
ของครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง ต่อวิธีการสอนของครูที่ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดย
ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา การ
ศึกษาบริบทโรงเรียนและชุมชน การวางแผนจัดกิจกรรมการพัฒนาครู การลงมือปฏิบัติทดลองจน
การวางระบบติดตามและประเมินผล ประชากรในการวิจัยคือ คณะครูและ ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่
ที่โรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 13 คน การรวบรวมข้อมูลใน
การวิจัย ใช้วิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับเชิงปริมาณ ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม
แบบสำรวจ แบบทดสอบ แบบวัดเจตคติ ในเชิงคุณภาพ ใช้เครื่องมือคือ การจัดเวทีประชาคม การ
ประชุมกลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การศึกษาเอกสาร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. บริบทโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อ มีครู 13 คน จบปริญญาโท 2 คน ปริญญาตรี 11 คน
จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับอนุบาล และระดับประถมศึกษา มีนักเรียนทั้งสิ้น 243 คน ประชาชน
ในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร รับจ้าง และทำประมง จุดแข็งของโรงเรียนคือ ครูมี
ความสามัคคี รู้หน้าที่ตนเอง และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนดี บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ จุดอ่อน
ของโรงเรียน คือ งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดครูชำนาญการบางสาขา และชุมชนเน้นวัฒนธรรม
กีฬามากกว่าวิชาการ ภาวะคุกคามของโรงเรียน คือ ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรหลาน ปัญหาที่
สำคัญของครูโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อ ในการทำการวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูขาดความมั่นใจในความ
สามารถของตนเอง และมีเจตคติต่อการทำวิจัยในระดับปานกลาง

2. ผลของการวางระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน มี 4 ขั้นตอนคือ 1) ศึกษาบริบทโรงเรียนและความต้องการของครู 2) ขั้นตอนการพัฒนาครูให้มีความรู้การทำวิจัยในชั้นเรียน 3) ขั้นตอนติดตาม มี 2 ลักษณะ คือ การนิเทศภายในโดยเพื่อนครูช่วยเหลือกันเอง และการนิเทศภายนอกจากคณะกรรมการวิจัยโดยให้คำปรึกษาแนะนำด้านความรู้เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง 4) ขั้นตอนประเมินผล โดยศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการพัฒนาครูพบว่า ครูโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อมีการรับรู้ความสามารถของตนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียน และความสามารถด้านวิธีวิทยาการวิจัยในชั้นเรียน ก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เจตคติของครูในการทำวิจัย ก่อนและหลังการอบรมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อเทียบกับเกณฑ์ พบว่า ก่อนการอบรม มีเจตคติต่อการทำวิจัยปานกลาง หลังการอบรม มีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน

4. ผลการติดตามตรวจสอบและนิเทศครูโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อ พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นมีปัญหาด้านการอ่าน นวัตกรรมที่ครูโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อใช้เพื่อพัฒนานักเรียนมีดังนี้ แบบฝึกทักษะการอ่าน มีจำนวน 8 คน แบบฝึกทักษะการคูณ เกม นิทาน และการพบปะสนทนากับผู้ปกครอง อย่างละ 1 คน เมื่อครูทุกคนนำนวัตกรรมไปใช้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้สูงขึ้นกว่าเดิมร้อยละ 90

5. หลังการทำวิจัยในชั้นเรียน ครู ผู้บริหาร นักเรียนและผู้ปกครอง มีความพึงพอใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยที่

5.1 ครูมีความพอใจ ภูมิใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน และเห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ ทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนเพิ่มขึ้น

5.2 ผู้บริหารมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น เช่น ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์มากขึ้น และเอาใจใส่เด็กมากขึ้น

5.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในนวัตกรรมที่ครูใช้ เนื่องจากช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียน แต่มีบางกลุ่มไม่ชอบนวัตกรรมที่ครูใช้

5.4 ผู้ปกครองบางคน มีความพึงพอใจ มีการรับรู้ ร่วมมือพัฒนา และให้กำลังใจแก่ผู้เรียน แต่บางคนไม่มีเวลาที่จะให้การดูแลช่วยเหลือ

6. ปัญหาอุปสรรคของการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนวัดแหลมบ่อท่อ คือ ครูมีภาระงานมาก ขาดงบประมาณสนับสนุนการผลิตสื่อ อุปกรณ์ ขาดบุคลากรสายสนับสนุน ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าที่มีความพร้อมในชุมชน และขาดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างจริงจัง

Project Title: An Implement of Following-up and Evaluating System for Teacher and Educational Personnel Development in Enhancing Learning Reform:
A Case Study of Wat Laem Bo Tho School, Tambon Ko Yai,
Krasaesin District, Songkhla.

Researcher: Assistant Professor Preamjai Aueaungkul and others

Accomplishment Date: December 2004

An Abstract

This research was aimed to implement a following-up and evaluating system in developing teachers working at Wat Laem Bo Tho School concerning doing classroom research; to compare teachers' awareness as well as their opinions before and after attending a seminar implementing on doing classroom research; to compare students' average learning achievement before and after the classroom research and to study the satisfaction of teachers, administrators, students and their parents concerning the teaching methods of teachers who had implemented the classroom research process in their classrooms. An action research in which the subjects' involvement in every step had been implemented - setting the research problem, studying the contexts of the school and the community, setting up the plan for teacher development, having the plan implemented, and following-up and evaluating. The population of this study consisted of 13 teachers and administrators working at Wat Laem Bo Tho School during the first semester of the 2004 Academic Year. Data were collected quantitatively and qualitatively. A questionnaire, a survey form, a test and an attitude test were used for quantitative data collecting while public hearing, group meeting, deep interview and studying related literature were applied in qualitative data collecting. The study results revealed the following:

1. Wat Laem Bo Tho School consisted of 13 teachers two of whom accomplished master degrees, and 11 with bachelor degrees. The school provided both pre-school education and primary level for 243 students. Most of the people in the community earned their living by doing agriculture, giving services and fishery. The strength of this school was co-operation among the teachers, teachers' commitments, and a good atmosphere which enhanced learning. The weak points were the lack of budget and teachers in certain fields, the community put heavier emphasis on sports than academic issues. The threatening point was the fact that most parents had no time in taking good care of their children. The most important problem in doing this research was the

situation in which the teacher had no confidence in performing classroom research and they had only an average level of attitude towards doing research.

2. The result of the implement of following-up and evaluating system for teacher development concerning classroom research consisted of 4 steps: 1) studying the school context and teachers' needs, 2) equipping teachers with research methodology, 3) following-up internally by peer groups and externally by supervisory committee who continually gave those teachers advices, and 4) evaluating the satisfaction of the people involved.

3. Concerning teacher development, it was found that teachers' awareness of their own ability in performing classroom research and research methodology before and after attending the seminar differed significantly at the .05 level. Teachers' attitudes toward performing classroom research before and after attending the seminar, however, were not significantly different. When compared to the set criteria, teachers' attitudes toward performing classroom research which stayed at an average level before the seminar increased to the good level afterward.

4. From the following-up and supervision, it was found that 8 teachers had created reading practice lessons for students who encountered reading problems and one teacher in each of the following issues had created multiplying practice exercises, games, stories, and visited students' parents. After these innovations had been implemented, it revealed that students' learning achievement had increased at the 90% level.

5. After the implement of the classroom research, the satisfaction levels of teachers, administrators, students, and students' parents were as follows.

5.1 Teachers were satisfied with classroom research and viewed that it could develop the learners as well as interest them to the lessons.

5.2 The administrator was very satisfied because it had changed teachers' behaviors in better ways such as spending their time more beneficially and paying more attention to students.

5.3 Students felt satisfied with the innovations created by the teachers because they helped to develop their reading competence though some disliked them.

5.4 Some of the students' parents were satisfied, acknowledged, co-operative, and cheered students up. Some parents, however, had no time to co-operate.

6. The problems concerning performing classroom research encountered by the teachers at Wat Leam Bo Tho School were their' heavy loads, the lack of budget to support material development and teaching aids, lack of supporting personnel, having no potential information resources in the community and lack of serious internal supervision.